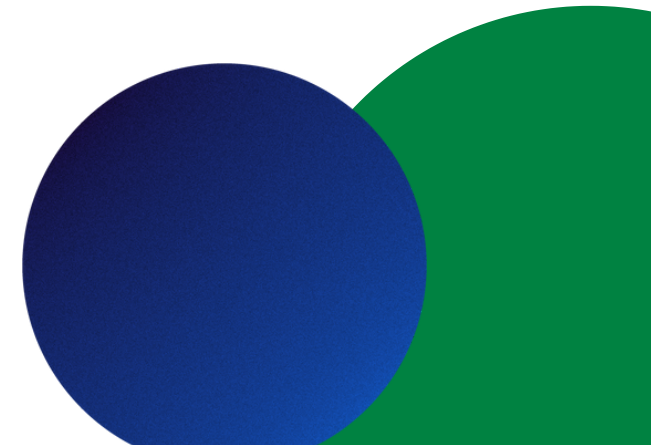

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Київській області

Облік товарних запасів ФОП при безготівкових розрахунках за окремі категорії товарів

Головне управління ДПС у Київській області повідомляє, що дотримання вимог законодавства щодо обліку товарних запасів є важливим елементом прозорості підприємницької діяльності. Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265) у п. 12 ст. 3 зобов'язує суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій чи безготівковій формі (зокрема з використанням електронних платіжних засобів), вести облік товарних запасів та реалізовувати лише ті товари, що відображені у цьому обліку.

Порядок і форма обліку для фізичних осіб – підприємців (ФОП), у тому числі платників єдиного податку, встановлює центральний орган виконавчої влади, що формує державну фінансову політику. При перевірці ФОП зобов'язаний надати контролюючим органам документи (паперові чи електронні), які підтверджують облік і походження товару — наприклад, акти інвентаризації, накладні постачальників, документи на внутрішнє переміщення товару.

Такі вимоги не поширюються на фізичних осіб – підприємців, які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками податку на додану вартість (крім тих, які провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння).

Водночас, відповідно до п. 177.10 ст. 177 та п. 296.1 ст. 296 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) фізичні особи – підприємці на загальній системі та фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку, які є платниками податку на додану вартість, зобов'язані вести облік доходів і витрат за типовими формами та в порядку, що встановлені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику та мати підтверджуючі документи щодо походження товару. Облік доходів і витрат може вестися в паперовому та/або електронному вигляді.

Вимоги п. 296.1 ст. 296 ПКУ не застосовуються платниками єдиного податку третьої групи – електронними резидентами (е-резидентами).

Порядок ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 03.09.2021 № 496 (далі – Порядок № 496), визначає правила ведення обліку товарних запасів та поширюється на фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку (далі – ФОП), які відповідно до Закону № 265 зобов'язані вести облік товарних запасів та здійснювати продаж лише тих товарів, що відображені в такому обліку, та осіб, які фактично здійснюють продаж товарів (надання послуг) та/або розрахункові операції в місці продажу (господарському об'єкті) такого ФОП.

Облік товарних запасів здійснюється ФОП шляхом постійного внесення до Форми ведення обліку товарних запасів (далі – Форма обліку) інформації про надходження та вибуття товарів на підставі первинних документів, які є невід’ємною частиною такого обліку (п. 1 розд. II Порядку № 496).

Первинні документи, на підставі яких внесено записи до Форми обліку, є обов’язковими додатками до такої форми. Внесення даних до Форми обліку щодо надходження товарів на підставі первинних документів здійснюється до початку їх реалізації.

Разом з тим, п.п. 5 п. 3 розд. II Порядку № 496 передбачено, що у графі 8 Форми обліку зазначається загальна вартість товару відповідно до первинного документа про вибуття товарів (крім даних щодо продажу через реєстратор розрахункових операцій (далі – РРО)/ програмний РРО (далі – ПРРО)).

Вибуттям товарів для цілей Порядку № 496 вважається, зокрема, продаж товарів з розрахунком в безготівковій формі, який здійснено у встановлених законодавством випадках без застосування РРО/ПРРО.

Таким чином, ФОП, у тому числі платники єдиного податку другої – четвертої груп, які здійснюють продаж товарів, визначених абзацом другим п. 12 ст. 3 Закону № 265, зобов’язані вести облік всіх товарних запасів за Формою обліку з відображенням інформації про їх надходження та вибуття, незалежно від способу розрахунку за такі товари (готівковій та/або в безготівковій формі через установи банку).

Більш розлого читайте у Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДПС (ЗІР) за посиланням : <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=40152>